

Denys Pilasj

”Vi har redan sett det”: Europaparlamentariker om extremhögerens misslyckande i Nordeuropa

Ur *Commons* 6/5 2025.

[Detta är en intervju med Li Andersson (finska *Vänsterförbundet*) och Jonas Sjöstedt (svenska *Vänsterpartiet*). Intervjun gjordes i november 2024. Intervjuaren Denys Pilasj [eng. stavning Pilash] är medlem i ukrainska vänsterorganisationen Sotsialnyi Ruch och redaktör för tidskriften *Commons*.]

Li Andersson och Jonas Sjöstedt. Fotomontage: Kateryna Gritseva

I november 2024 besökte en europeisk delegation Ukraina, bland annat Europaparlamentarikerna Li Andersson från Finlands Vänsterförbund, Jonas Sjöstedt från Sveriges Vänsterparti och Catarina Martins från Portugals Vänsterblock. Deras politiska rörelser är medgrundare av ett nytt politiskt parti för den progressiva vänstern i EU – Europeiska vänsteralliansen för folket och planeten. *Commons* har redan publicerat en [intervju med Catarina Martins](#); nu presenterar vi intervjuerna med de två andra gästerna från Europaparlamentet.

Li Andersson är en av Finlands mest populära politiker. Hon ledde sitt parti från 2016 till 2024, kandiderade som president och var utbildningsminister från 2019 till 2023. Hon är nu ordförande i Europaparlamentets utskott för arbetsrätt och sociala rättigheter. Jonas Sjöstedt började som fabriksarbetare och engagerade sig tidigt i politiken som motståndare till Vietnamkriget. Han ledde också sitt parti (2012–2020), var under många år ledamot i både riksdag och Europaparlamentet och återvände till det senare 2024. Han är också känd som författare.

Både Sjöstedt och Andersson har varit ledande röster för solidaritet med Ukraina bland Europas demokratiska socialistiska krafter och har förespråkat omfattande stöd och skuld-

avskrivning för landet, samt hårdare sanktioner mot Ryssland som aggressionsstat – inklusive åtgärder riktade mot den så kallade ryska skuggflottan.

Högerregeringar gör besvikna och radikala vänstern växer: ett samtal med Li Andersson

***Denys Pilash:* I den vänstergrupp som finns i Europaparlamentet är det de nordiska ekosocialistiska partierna som intar den tydligaste pro-ukrainska positionen. Och det var de som gick starkast framåt i det senaste EU-valet. I synnerhet ditt parti, Vänsterförbundet, tredubblade sitt resultat till 17,3 procent, och du personligen satte nationellt rekord i antalet röster som en ledamot av Europaparlamentet fått. Hur förklarar du detta? Vad är din hemlighet?**

Li Andersson: Jag tycker att det är viktigt att påpeka att även den franska och portugisiska vänstern har röstat för att stödja Ukraina, till och med när det gäller vapen, så det handlar inte bara om de nordiska vänsterpartierna. Vi diskuterar det mindre i de nordiska länderna och vi har också röstat för att långskjutande vapen och missiler ska få användas, så att Ukraina kan använda dem på ryskt territorium. Det var helt klart mer splittrande i resten av vänstern.

Om man tittar på de nordiska länderna – de är inte supermakter. Folk försöker göra geopolitik enbart utifrån en maktbalans mellan supermakter, så allt handlar om USA och Ryssland, man kan inte riktigt passa in andra länder i den typen av sammanhang eller sätt att analysera världen, man lägger inte särskilt stor vikt vid vad ukrainare eller baltiska medborgare och de baltiska staterna vill. Eftersom vi kommer från mindre nordiska länder har vi samma analys som den ukrainska vänstern när det gäller vad rysk imperialism är och vikten av att stödja dem som måste kämpa mot den på det värsta tänkbara sätt. Vi samarbetar också mycket, och detta samarbete är givande. Redan i början av invasionen, när många partier diskuterade hur man skulle ställa sig till dessa frågor, fick våra ståndpunkter stöd av det nära samarbete vi har.

Vissa vänsteranhängare är fast i en slags dogmatism som kommer från deras egen tradition. Man kan höra mycket av denna fredsretorik inom den europeiska vänstern, som är något som folk bara upprepar, eftersom de känner att denna retorik alltid har funnits, det är en del av deras identitet att tala och tänka på ett visst sätt. Och faran med detta, i fallet Ukraina, är att det faktiskt leder till en politisk slutsats som inte på något sätt tar hänsyn till verkligheten i Ukraina och kampen mot den ryska imperialismen. Jag vet att jag förenklar, men vi ser om och om igen denna typ av logik – ”vapen är dåliga, så vi motsätter oss dem”, eller ”vi vill inte ha ett större krig, så vi motsätter oss vapen, för att det inte ska bli en upptrappning”. De nordiska rödgröna partierna har gjort mycket för att modernisera sig själva, övervinna denna dogmatism, och nu har vi en modern rödgrön analys av världen och samhällena. Det är lättare för oss att inte fastna i en viss dogmatisk tradition, åtminstone i detta fall.

Det finns två skäl till att vi har haft goda valresultat: det ena har att göra med det arbete som vi har gjort, och det andra med hur dåligt extremhögerens arbete är. Vänstern i de nordiska länderna har haft stor nytta av att ha en mycket logisk och konsekvent linje när det gäller internationell rätt och mänskliga rättigheter. Alla dessa partier har varit mycket tydliga när det gäller Israels brott mot internationell rätt, mycket tydliga i vårt stöd till det palestinska folket och mycket tydliga när det gäller Rysslands brott mot internationell rätt och tydliga i vår solidaritet med Ukraina. Och detta är logiskt. Det är ett helt logiskt resonemang om man säger att man är för internationell rätt och mänskliga rättigheter, och det tror jag att väljarna är. De instämde också i vår analys och ståndpunkt i frågan. Och man kan se hur högern i Norden naturligtvis är mycket Rysslandsfientlig och fördömer Rysslands brott mot internationell rätt. Men när det gäller Israel gör de inte samma sak. Deras argumentation är inte logisk. Sedan finns det vissa delar av vänstern som är mycket tydliga när det gäller Israel, men inte när det gäller Ryssland eller Ukraina. Den nordiska vänstern har gjort ett bra arbete i denna fråga.

Och i EU-valet talar vi naturligtvis också mycket om klimatförändringar, arbetstagarnas rättigheter och en agenda som kombinerar traditionella vänsterteman när det gäller arbetsmarknaden, sociala rättigheter och sociala tjänster med en ambitiös linje i klimat- och miljöpolitiken.

Påverkades resultaten av Europavalet i Nordeuropa också av väljarnas besvikelse över högerregeringar som fört en antisocial politik?

Ja, den andra anledningen var, som jag sa, att vid Europavalet var Finland och Italien de enda länderna i EU där extremhögern satt i regeringen. I Sverige sitter de inte i regeringen, men stöder regeringspartierna. Så de är nästan med i regeringen, eftersom de till och med har kontor i regeringsbyggnaderna. De röstar för deras budgetar, men fick inga ministerposter. Och i Finland och Sverige har människor sett vilken sorts politik dessa partier bedriver när de har makten. Så på ett sorgligt sätt ligger vi lite före utvecklingen i Europa. För i Frankrike, Tyskland, Österrike, Spanien, till och med Portugal och så vidare kan man se att högerextrema partier verkligen växer sig större överallt, men vi har redan sett det, och nu ser vi vad de faktiskt gör när de kommer till makten.

I det finska sammanhanget har detta inneburit den värsta åtstramningspolitiken som landet har haft i modern historia. Jag var partiledare i åtta år, så jag har varit med om många valkampanjer, och jag har aldrig träffat så många gråtande människor som under valkampanjen inför Europavalet, eftersom de var så oroliga för vart vårt land är på väg, och vissa var också oroliga för hur de skulle klara sig ekonomiskt, eftersom det har skett mycket hårda nedskärningar i det sociala stödet, särskilt för låginkomsttagare, fattiga familjer och arbetslösa. Utöver det har de också drivit igenom arbetsmarknadsreformer. Jag kallar dem thatcheristiska. Jag tycker att thatcherism beskriver extremhögern i Finland mycket väl. De har alltså begränsat strejkrätten. De kommer att göra det lättare att avskeda människor. De driver på reformer som kommer att innebära att kollektivavtalens räckvidd minskar. De driver också på reformer som kommer att införa ett tak för löneökningar för offentliganställda. På lång sikt kommer detta att leda till en strukturell förändring av den finska arbetsmarknaden, vilket kommer att skada både fackföreningarnas möjligheter att försvara arbetstagarna och de reella löneökningarna.

Även i Sverige råder det en enorm kris inom hälso- och sjukvården. Regeringen är mer intresserad av att ge skattelättnader till rika än att ge tillräckliga resurser till ett hälso- och sjukvårdssystem i kris. Vi ser mycket av samma sak, förutom arbetsmarknadspolitik där, eftersom fackföreningarna och arbetsgivarna håller den för sig själva, men man ser många av samma slags attacker mot den offentliga sektorn, naturligtvis i kombination med invandringsrestriktioner, attacker mot offentliga tjänster och mycket annat. I Finland antog man en asyl lag som strider mot internationell rätt och EU-lagstiftning.

Vårt huvudbudskap i EU-valet var att människor måste se till att inte samma maktskifte till extremhögern sker på europeisk nivå, eftersom vi redan har sett vad det innebär i Finland. Det har inte Europa. Det var ett mycket framgångsrikt budskap. Det gick bra för de nordiska länderna, men tyvärr inte så bra för resten av den europeiska vänstern.

Så nu har det skett en maktförskjutning till yttersta högern. I början såg det ut som om de inte skulle få något inflytande i Europaparlamentet, så att senatorernas domstol fortfarande skulle vara i kraft. Under de senaste två månaderna har vi sett att så inte är fallet. EPP¹, som är

---

¹ EPP = Europeiska folkpartiet är ett kristdemokratiskt och liberalkonservativt. Till medlemspartierna hör tyska CDU och CSU, polska Medborgarplattformen, franska Republikanerna, spanska Partido Popular, italienska Frihetens folk, kroatiska HDZ, svenska Moderaterna och Kristdemokraterna samt finländska Samlingspartiet. [Wikipedia]

mainstreamhögern, är villigt att bilda majoriteter med extremhögern och högerextremisterna. När det gynnar dem är de villiga att använda denna majoritet för att även driva igenom lagar på nationell nivå. Vi på vänsterkanten var inte förvånade över att högern skulle göra så. Men jag tror att socialdemokraterna, de gröna och liberalerna är chockade. Och nu är den stora frågan på europeisk nivå om dessa grupper är villiga att utforma en strategi för hur vi ska motverka denna högerutveckling och bryta deras makt. Är de villiga att samarbeta med prodemokratiska europeiska politiska grupper som stöder Ukraina, eller är de villiga att regera med stöd av Meloni och Le Pen och i slutändan av högerextremisterna i Tyskland², liksom dessa typer av partier och Fidesz som sitter i de högerextrema grupperna?

Ja, i grund och botten har dessa högerregeringar genomfört samma socialpolitiska åtgärder som vårt ekonomiska block i vår egen regering också driver. Du är nu ordförande i Europaparlamentets utskott för sysselsättning och socialfrågor. Vad kan du säga om hur situationen för arbetstagarnas rättigheter kan förbättras både i EU och Ukraina?

Jag vet att det finns stora skillnader i Norden. Om man tittar på Danmark och Sverige fungerar där fortfarande den traditionella nordiska arbetsmarknadsmodellen, vilket innebär att regeringen inte lägger sig i så mycket, utan låter arbetsmarknadens parter själva bestämma och förhandla och så vidare. I Finland är detta system redan trasigt. I de flesta europeiska länderna finns inte den nordiska arbetsmarknadsmodellen, utan det är mer regeringsstyrt. Och de finska fackföreningarna brukade säga att EU är arbetarnas bästa vän. För hittills har de ansett att lagstiftningen på EU-nivå har varit bättre än vad de nationella regeringarna, de högerorienterade regeringarna, faktiskt står för här. De skulle inte säga det i Sverige eller Danmark, eftersom de fortfarande har makten där.

Men jag tror att alla andra länder bör reflektera över detta, för det betyder för mig att det fortfarande finns utrymme i europeisk politik för progressiv politik när det gäller arbetarnas rättigheter. Jag kom från en fruktansvärd högerregering i Finland. När jag deltog i Europaparlamentets utskott blev jag verkligen positivt överraskad av hur positivt kommissionen skrev om kollektivförhandlingar. Till och med de högerorienterade grupperna i utskottet är ganska positiva till det. Så jag tycker att vänstern på EU-nivå bör verka för en så progressiv arbetsmarknadspolitik som möjligt. Jag tror att det är ett område där det skulle vara svårt för extremhögern.

Vi bör också samarbeta med ukrainska fackföreningar och sociala rörelser. För mig, jag vet inte hur ni ser på det, men för mig är hela diskussionen och utsikterna för Ukrainas EU-medlemskap något som vi bör använda för att driva på förbättringar av arbetsmarknads- lagstiftningen. Och för att Ukrainas EU-medlemskap ska bli verklighet måste man införa arbetslagstiftning som ger så hög täckning för kollektivavtal som möjligt. EU gör också mycket för arbetstagarnas hälsa och säkerhet, farliga ämnen, reglerar mängder och så vidare. Så jag tror att det skulle kunna finnas mycket samarbete inom detta område för vänstern i Europaparlamentet och för de ukrainska sociala rörelserna och fackföreningarna.

Kampen mot Rysslands skuggflotta är ett exempel på en vänsterpolitik som kombinerar solidaritet med Ukraina och miljöengagemang: samtal med Jonas Sjöstedt

Denys Pilash: De senaste valen till Europaparlamentet åtföljdes av diskussioner om en hotfull högerförskjutning – det verkar som om extremhögern, där många också är pro-Putin, har stärkt sig nästan överallt i EU. Med ett noterbart undantag: de nordiska länderna – Finland, Sverige och Danmark. Där har högerpopulisterna tvärtom tappat

---

² Syftar här förmodligen på AfD (Alternativ för Tyskland)

betydligt i stöd, medan vänsterkrafterna – däribland Finlands *Vänsterförbund*, Danmarks *Enhedslisten* – *De Rød-Grønne* och *Socialistisk Folkeparti* [*Green Left*] samt ditt eget *Vänsterparti* – har gått framåt. Hur förklarar du detta? Är det en fråga om tillfälliga omständigheter, misslyckanden från högerregeringarna eller socialisternas framgångsrika strategier för att engagera väljarna? Vad kan vänsterrörelser i andra länder lära sig av era erfarenheter?

Jonas Sjöstedt: Jag tror att de senaste valresultaten i de nordiska länderna – Finland, Sverige och även Danmark – visar att det är möjligt att besegra extremhögern, inte genom att anamma deras agenda, utan genom att främja ett starkt, positivt vänsteralternativ. Vi fokuserade på frågor som jämlikhet, offentlig service, klimatkrisen och internationell rätt – både i Ukraina och Gaza. Och genom att göra det lät vi inte extremhögern dominera debatten med sina favoritämnen som migration och brottslighet.

Jag skulle säga att en faktor som spelar in är att vi har sett extremhögern vid makten. De sitter i den finska regeringen. Den svenska högerregeringen är helt beroende av extremhögern och anpassar sin politik därefter. Och folk gillar inte vad de ser. Så länge extremhögern är i opposition kan de odla illusionen att de står på arbetarnas, ”vanliga människors”, sida. Men när de väl kommer till makten blir det tydligt: de är bara rasistiska högerpolitiker med en aggressivt företagsvänlig ekonomisk agenda. Det finns inte ett spår av progressiv ekonomisk politik, bara sänkta skatter för de superrika och nedskärningar inom hälso- och sjukvården. Det är samma gamla hårda, råa högerpolitik – fackföreningsfientlig och likgiltig inför sociala och miljömässiga frågor.

Så jag tycker att det är ett positivt budskap från de nordiska länderna. Vi hoppas att vi ligger lite före vissa europeiska länder och att detta också kan hända i många andra. Danmarks Socialistisk Folkeparti, som tillhör gruppen De gröna/EFA, blev det största partiet i EU-valet³. Vi ökade mer än något annat parti i det svenska valet, och valresultatet i Finland var spektakulärt, med en tredubbling av vänstern som krossade extremhögern.

Så ja, jag tror att det finns ett budskap om hopp här – ett budskap om att vi ska lita på vår egen politik och ge människor en verklig känsla av möjligheter. Det är verkligen svåra tider för många. Jag vet att jag inte borde säga det i sammanhanget med Ukraina, men jag menar att det inte heller är den bästa tiden ekonomiskt i Västeuropa – med inflation, levnadskostnadskris och ekonomisk osäkerhet. Och vänstern måste vara närvarande – för att säga: det finns en väg ut. Det finns ett bättre sätt att göra saker på. Det var, tror jag, kärnan i vårt budskap – och vår riktning.

Hur ser du i detta sammanhang på utsikterna för er nya allians, *European Left Alliance for the People and the Planet (ELA)* [Europeiska vänsteralliansen för människorna och planeten]? Ser du den expandera till andra länder, särskilt i Central- och Östeuropa?

Vi såg behovet av ett närmare och modernare europeiskt vänstersamarbete. Vi anser att vi bör samla partier som är villiga att inte bara hålla fast vid de bästa ställningarna, utan också gå in och förändra politiken. Och jag tror att de partier som finns där också funderar på hur vi faktiskt kan få politisk makt. Vi såg också vissa svagheter i den tidigare eller fortfarande existerande andra europeiska vänsterformationen – Europeiska vänsterpartiet – som är mer inåtvänd, mer gammaldags och dominerat av mer traditionella kommunistpartier. Det är vi inte.

Och jag måste säga att Ukraina-frågan var – och fortfarande är – mycket viktig för oss. En trovärdig vänster fördömer inte bara ockupationen av Palestina utan också den olagliga

---

³ Vid valet 2024 fick de 17,4% av rösterna.

ockupationen av Ukraina. Det är inte komplicerat: det är imperialism, det är aggression, det handlar om mänskliga rättigheter och respekt för internationell rätt. Och tyvärr finns det fortfarande vissa vänsterpartier som har svårt med detta. För oss var det avgörande att bilda en allians som dominerades av det vi anser är så viktigt – att stödja Ukraina.

Och vi hoppas naturligtvis att ELA kommer att växa. Direkt efter EU-valet agerade vi snabbt för att etablera alliansen och få den officiellt godkänd. Nu arbetar vi med budgeten, och i svenska Vänsterpartiet skulle vi naturligtvis gärna se Ukrainas Sociala rörelse som en del av detta europeiska samarbete.

Det finns också några andra vänsterpartier som växer fram i Centraleuropa som ingår i CEEGLA-nätverket⁴, och vi skulle vara mycket glada om de beslutar sig för att ansluta sig till oss. Vi hoppas att detta blir en tillgång där vi stöder varandra, utbyter idéer, bedriver kampanjer tillsammans och lär av varandra om hur saker och ting fungerar i våra respektive länder. Vi planerar ett stort möte för alla medlemspartier i vinter, där vi kommer att bjuda in andra att delta.

Och ni har haft ett visst samarbete med kroatiska Možemo! (Vi kan!)?

Ja, det är en röd-grön allians och ingår nu i gruppen De gröna/EFA i Europaparlamentet. Men de är tydligt progressiva, och vi har haft möten med dem – vi är öppna och villiga att samarbeta.

Jag tror att deras framgång också visar något viktigt: De gröna hade en struktur som gjorde det möjligt för dem att bjuda in och inkludera rörelser. Vänstern hade inte det – vi saknade den strukturen. Men nu bygger vi upp den.

Du ingår i Europaparlamentets delegation till Ukraina som representant för vänstern. Du har följt den ukrainska frågan noga och under detta besök har du träffat många människor från olika rörelser. Vilka skulle vara dina prioriteringar för det europeiska samarbetet med Ukraina framöver?

Ja – och jag måste erkänna att det var känslösamt för mig. Jag fick i uppdrag att öppna delegationens första möte, som den högst rankade ledamoten av Europaparlamentet som var närvarande. Det betydde mycket för mig. Ukraina ligger mig varmt om hjärtat.

Och jag tror att vi måste vara mycket tydliga: om Ukraina inte har medel att försvara sig blir många andra diskussioner irrelevanta. Det finns ingen väg runt det. Militärt stöd är nödvändigt – Ukraina måste kunna slå tillbaka mot den ryska aggressionen.

Naturligtvis vill vi tala om att bekämpa fattigdom, återuppbygga infrastruktur, skapa jobb, allt det där. Men inget av det spelar någon roll om Ukraina inte kan försvara sig. Det är grunden. Och EU – och dess medlemsstater – måste sända ett starkt budskap: vi ger inte upp. Vi är här för att stanna, och vi kommer att öka vårt stöd till Ukraina. Varje tvekan, varje tecken på svaghet inför den ryska aggressionen gynnar bara angriparen.

Ukrainarna har visat en otrolig motståndskraft och kampvilja, även under de hårdaste förhållanden. Jag tror att Putin förväntade sig att vinna på en vecka. Han hade fel. Det är Europas absoluta ansvar att svara på den uppmaningen. Och jag tror att Ukraina inte bara kämpar för sin överlevnad som självständig nation och demokrati, utan att det är en kamp för Europa, för demokratin. Och Moldavien, skulle det överleva om Ukraina inte fanns? Det är därför detta krig inte bara är existentiell för Ukraina – den är existentiell för oss alla. För Europa. För demokratin. För den framtid vi vill bygga.

---

⁴ CEEGLA står för Central-Eastern European Green Left Alliance

Med tanke på den växande styrkan hos extremhögern i många europeiska länder, inklusive personer som Viktor Orbán, tror du att Europa kommer att kunna ersätta USA i värsta fall? Jag skulle också vilja koncentrera mig på hur ni, de nordiska vänsterpartierna, leder kampen mot den ryska skuggflottan. Hur kan vi bli av med ryska fossila bränslen och samtidigt inte uppmuntra andra fossila bränsleimperier, utan främja en grön omställning? Vad kan vi göra för att både stärka Ukraina och de progressiva krafterna inom Europa?

Jag tror att det är mycket viktigt att vänstern blir mer pro-ukrainsk och mer aktiv, eftersom det är det naturliga sättet att förstå de politiska skillnaderna: Putin är en reaktionär, halvfascistisk eller fascistisk härskare. Orbán är som en kopia av Putin eller försöker vara hans kopia. Det är därför naturligt att vänstern bekämpar detta.

Och det som var så intressant med den debatt vi just hade i Europaparlamentet om skuggflottan var att vänstern var helt enad. Den var drivkraften. En stor majoritet ansåg att vi borde stoppa skuggflottans oljetransporter. Men det är också ett globalt problem. Det handlar om upp till 50 % av Rysslands oljeexport. Om vi lyckas skulle det kunna få konsekvenser. Jag menar, om världen slutar finansiera detta fruktansvärda krig skulle Putin inte kunna fortsätta. Jag tror att det verkligen är Rysslands svaga punkt, och vi bör pressa på så mycket vi kan. Det är ett perfekt exempel på vänsterpolitik i den meningen att det kombinerar solidaritet med Ukraina, skydd av miljön och den marina miljön. Vi ser att det finns stora ekonomiska krafter i väst som tjänar mycket pengar på kriget. De importerar och transporterar denna olja, och det är extremt lönsamt för dem. Och de är också våra fiender. I det här fallet är de faktiskt Putins allierade. Så det är ett mycket bra exempel på hur man kan föra politiken till stöd för Ukraina till en ny arena.

Kanske har du några avslutande kommentarer. Vad skulle du vilja tillägga för de ukrainska läsarna?

Jag tror att den ukrainska vänstern har en extremt viktig roll. Och jag tror att en av våra uppgifter är att få människor att resa till Ukraina, att organisera fler resor, att organisera fler möten, att försöka underlätta ett bredare socialt nätverk, eftersom det fortfarande finns några dumma argument för att inte stödja Ukraina. Och jag tror att verkligheten är det bästa motargumentet, och det kan du berätta om.

Översättning: Martin Fahlgren

Lästips

[Jonas Sjöstedt om kriget i Ukraina](#) (2025). Innehåller bl a en annan intervju med Sjöstedt från ungefär samma tidpunkt som den ovan.

Om vänstern och kriget i Ukraina:

Justine Brabant: [Vad vänstern i Ukraina har att säga oss](#) (februari 2024)

Oksana Dutchak: [10 förskräckliga vänsterargument mot det ukrainska motståndet](#) (juli 2022)

Richard Fidler: [Den kanadensiska vänsterns svar på kriget i Ukraina](#) (aug 2023)

Bill Fletcher, Jr & Elly Leary: [Hitta rätt inom vänsterns debatt om Ukraina](#) (december 2022)

Chris Maisano: [Vad säger den europeiska vänstern om Ukrainakriget?](#) (april 2023)

Paul Mason: [Kriget mot Ukraina och den rödbruna ”vänstern”](#) (april 2023)

D T McKinley: [Internationalism och kriget i Ukraina – hyckleriet i delar av vänstern](#) (juli 2023)

Catherine Samary: [Mot Rysslands angreppskrig, och om behovet av en vänster utan koloniala skygglappar](#) (jan. 2023)

Catherine Samary: [Argument för ett ”vänsterprogram” mot kriget i Ukraina](#) (mars 2024)

Murray Smith: [Rysslands krig i Ukraina och den europeiska vänstern](#) (juli 2023)

Achain Vanaik: [Vänsterns splittring i Ukraina-frågan](#) (december 2022)